

O DELU VIŠKIH MILIČNIKOV

Mož, žena in pes spiyo, vlomilci pa kradejo

II. del

Kazniva dejanja, ki imajo za cilj premoženjsko korist so v porastu in to že dve leti, kar je posledica zaostrenega gospodarskega položaja in s tem tudi večje zanimanje za tuje, če pač do lastnega ni mogoče priti. S temi podatki pa bi se zanesljivo morali pozabavati sociologi in različni drugi strokovnjaki, saj miličniki lahko ugotavljajo le posledice.

V znatnem porastu so vlomi v stanovanja, saj si tam očitno vlomilci obetajo bogat plen. Očitno so slutnje vlomilcev tudi večkrat pravilne in očitno je izredno veliko občanov, ki hranijo denar doma namesto v bankah in to celo velike vsote. Tako so viški miličniki imeli lani primere, da so iz stanovanj izginjale stvari in denar v vrednosti od 200 tisočakov, do 2,5 milijona dinarjev. Takšnih velikih vlovov ni malo, vlomilci pa najbolj cenijo devize, zlatino in denar.

Ljudje izginotje odkrijejo šele čez nekaj dni in medtem seveda izginejo vsi sledovi. Res pa je, da so storilci vedno bolj prebrisani in ko si izberejo stanovanje vanj vlomijo na zlahen način: brez razbijanja in za seboj zaklenejo vrata, po stanovanju pa ne razmetavajo niti ne razbijajo, celo na snago pazijo. Pogledajo le po predalih in med perilom skratka na mestih, kjer ljudje najpogostejše hranijo denar in dragocenosti. Ko stanovalec to opazi je običajno že pozno.

»Uspavalno sredstvo« – televizor je izginilo

Vlomilci sicer izbirajo običajno čas, ko ni nikogar doma, so pa tudi bolj predrzni. Samo slučaj, ko je možakar zaspal pred televizorjem (to ni niti čudno ob takšnem programu), medtem pa so vlomilec ali vlomilci odnesli televizor in še nekaj stvari iz sobe. Ob vlovih so naleteli viški miličniki na še bolj čudne reči: vlomilec je vlomil ponoči v hišo, v spodnjih prostorih prebrskal pri tistu in tašči lastnikov hiše sobo, vendar pri njima ni nič našel in se je odpravil v prvo nadstropje, kjer je tudi spečemu lastniku v sobi vzel iz hladnega žepa preko stola zloženih hlač denarnico, z mize uro in še nekaj drobnarij, nato pa se je odpravil še v drugo nadstropje. Tam je v spalnici lastnice odne-

sel zlatino in nekaj denarja, ženska pa je v spanju menila, da je prišel domov mož. Ko se je odpravil zlikovec nazaj obložen tudi s fotoaparatom se je na stopnicah spotaknil in le ta smola je bila kriva, da so ga začeli slediti, sicer bi izginil neopazno. Domači kuža pa je medtem spal spanje pravičnega.

Miličniki sploh ugotavljajo, da tudi psi niso več učinkovita zaščita, seveda če ne gre za dresiranega čuvaja. Različne ključavnice so prava igrača za vlomilce, ki sledijo tehniki. Tako so nekdanji »čudežne« Elzett oziroma Wertheim ključavnice odprte v pičlih treh sekundah in to brez hrupa, spretnejši jih odpirajo celo z zobobrcem. Tudi ključavnice Kesso z okroglimi utori namesto zarez niso več učinkovite. Miličniki ugotavljajo, da se uspešno upirajo zaenkrat le magnetne ključavnice, ki pa jih je pri nas še malo. Ljudje pa tudi premalo vgrajujejo alarmne naprave. Te so učinkovite, saj jih je mogoče izvesti na več načinov: sirena, ki začne tuliti po stanovanju, svetlobni alarm, radijski alarm in tudi alarm, ki je vezan k sosedu ali h komu drugemu v času odsotnosti lastnika. Takšni alarmi zanesljivo preženejo vlomilca.

Vlomilec prej opazuje žrtev

Alarmi so že precej uveljavljeni v avtomobilih in to je koristno, vendar najbolj preproste, ki začne tuliti ob vstopanju že znajo izključiti. Vlomilci namreč »žrtev« vedno nekaj časa prej opazujejo, da spoznajo navade in tudi takšne značilnosti kot je posedovanje alarma. Avtomobili z alarmom na zibanje pa so česta igrača otrok, ki »zabavajo« okolico in lastnika s tem da dregajo v avto in povzročajo cirkus. Učinkovitejši alarm je neslišni, tisti ki je radijsko povezan z lastnikovim stanovanjem in naredi cirkus ne v avtu temveč pri lastniku, ki lahko potem tudi učinkovito posreduje, saj vlomilec niti ne ve, da je že odkrit. Vse to pa ni drago.

Precej bi miličnikom pomagala budnost stanovalec, posebej v blokih. Tam pa skoraj po pravilu nihče ni ve in celo snažilke, ki preživijo lep čas na hodnikih se ob takšnih stvareh ne morejo nič spomniti ali pa so njihovi opisi tako medli, da si z njimi nihče ne more pomagati. Vsekakor pa

pri tem največ lahko opravi samozaščitno ravnanje, da vsak stanovalec malce pogleda kam se odpravljajo neznanec, ki v bloku ne stanuje, pa se sreča s njim na stopnicah.

Poseben problem so kleti v blokih in še kje. Tam so večkrat shranjeni pravi zakladi: danes že zelo drage smuče z opremo, hladilne skrinje, kolesa itd. Vse to je običajno povsem nezavarovano in skozi rešetkaste stene vsem na ogled. Številni ključniki, ki prenočujejo po kletih blokov si stvari lahko ogledajo in če si ne postrežejo sami, pa opozorijo »kolege«, ki jim ta stroko odgovarja. Lastniki pa so do teh reči zelo ravnodušni, dokler ne izginejo, potem pa je halo! Izginotje pa odkrijejo običajno dokaj pozno. V februarju je prišel občan na postajo milice prijaviti vlom, ki se je zgodil od novembra dalje v kleti. Kako je mogoče po takšnem času najti in kje iskati storilca, je seveda vsakomur jasno. Ljudje pa v klet ne gredo po več mesecev.

Kje se morate držati za denarnico?

Veliko »uslug« naredijo miličnikom in kriminalistom tudi občani, ki pri odkritju vloma vse otipljejo in preložijo ter zabrišejo sledove. Poseb-

no »veselje« pripravijo miličnikom tisti, ki vse skrbno pobrišejo, zato »da ne bodo miličniki mislili, da imamo stanovanje prašno in nepospravljeno«. Po takšnem čistilnem poslu je vsak trud zamen.

Precej so se razpasle tudi navadne tatvine in poseganje v tuj žep, posebej v mestnih avtobusih in na avtobusnih postajah. Po številu takšnih dejanj so sestavili na viški postaji pravo top listo nevarnih krajev in vodečih krajevskih skupnosti. Za denarnico se je treba trdno držati v KS Krim na avtobusni postaji, pa tudi stanovanja v tej KS so pogosto tarča. Priljubljen cilj so še bloki v KS Stane Sever, tam pa cenijo tatovi še trgovino. Precej za tema KS pa sledijo po številu storjenih kaznivih dejanj KS Milan Česnik in KS Malči Belič. Pri tatvinah koles prednjačijo KS Milan Česnik, sledita pa KS Malči Belič in KS Trnovo.

Resnica pa je pri tovrstnih kaznivih dejanjih, da je spremenjena tudi statistika in so zato številke precej večje kot prejšnja leta. Sedaj namreč predstavlja tudi vsaka vrečka ukradena v trgovini kaznivo dejanje, medtem ko prej to statistično niso tako uvrščali.

(nadaljevanje prihodnje)
MILOVAN DIMITRIČ

TA MESEC V SKUPŠČINI – TA MESEC V SKUPŠČINI – TA**Skupno zasedanje vseh treh zborov skupaj s četrtim zborom – skupščino SIS za raziskovalno dejavnost bo v torek, 24. maja, ob 16. uri**

Delegati bodo obravnavali vlogo raziskovalnih organizacij in inventivne dejavnosti pri razvoju delovnih organizacij v občini

Na ločenih zasedanjih, ki bodo 24. oziroma 25. maja pa bodo delegati razpravljali še o:

- sprejem dopolnitev družbenega dogovora o štipendijski politiki v SRS
- poročilo o izvajanju davčne politike v Ljubljani
- predlog odločbe o ugotovitvi splošnega interesa za gradnjo PST od Kamničanskega stradana do parcele 49
- o ospitju odlaka o ustanovitvi lovišč in njihovem upravljanju na področju občine
- o potrditvi ribiško-gojitvenega načrta za obdobje 1981–1985

Kako »pobratiti« raziskovanje in gospodarstvo?

Na območju naše občine ima svoj sedež 16 raziskovalnih delovnih organizacij, v katerih je bilo lani zaposlenih 1.751 delavcev. To je zelo visoka številka.

V zadnjih letih, ko skušamo s kar se da majhnimi ranami prebrskati težak gospodarski položaj, bi morale raziskovalne organizacije dodati svoj delež. Ves čas poudarjamo, kako pomembno je lastno znanje pri razvoju našega gospodarstva. In ne samo to. Na občini razmišljajo tudi o tem, da bi taka zgoščenost znanja na enem mestu morala pustiti svoje sledi tudi v celotnem razvoju občine. Naš izvršni svet se je zato vsedel skupaj s predstavniki raziskovalnih organizacij iz občine, da bi skušali najti pot za uresničitev teh razmišljanj.

Res je, da se ob sedanjih zaostrenih razmerah tudi raziskovalna dejavnost otepa s težavami, povezanimi predvsem z denarjem in uvozom tako opreme kot materialov, ki jih znanstveniki pri svojem delu uporabljajo.

Znašli smo se v zanimivem položaju, ki se precej razlikuje od prakse v drugih državah, ko je treba najti pot na zeleno gospodarsko vejo. Ta trenutek večino delovnih organizacij najbolj zanimajo tiste raziskave, ki bi se poznale na rezultatih proizvodnih procesov – v kar najkrajšem času. Raziskovalne organizacije pa se v marsikaterih primerih vedejo in razmišljajo drugače. Ukvarjajo se večinoma s temeljnimi raziskavami, s katerimi se – vsaj ne na kratek rok – gospodarstvo ne more okoristiti. To je bil v preteklosti tudi glavni vzrok za nakup licenc, ki so seveda navidez obetale bogato prihodnost, na koncu pa so se izkazale kot zelo kratkotrajna rešitev in še zelo draga. Ker se aplikativnih raziskav naše raziskovalne organizacije ne letavajo pogosto, združeno delo v težjem položaju najprej »odreže« denar za raziskave. Morda razmišlja, da je bilo do sedaj dovolj časa za temeljne in bi na njih zdaj že lahko začeli graditi aplikativne.

Vprašanje je, če je tako razmišljanje pravilno ali ne. Prav tako je vprašanje, če je pravilno dejstvo, da marsikdaj ne vemo, kaj naj bi raziskovalne organizacije sploh bile. Naj bi bile tiste sredine, kjer se zgosti vse znanje in dela navzven za vse zainteresirane ali pa so le kovačnica strokovnjakov in znanstvenikov, ki bi svoje znanje potem uporabili na drugem delovnem mestu v združenem delu.

Med temeljnimi (če jim lahko rečemo) napakami

v sedanjih praksi je namreč dejstvo, da večina raziskovalcev združenega dela, ki naj bi mu s svojim znanjem služili, pravzaprav niti ne pozna. Ne pozna njegovih potreb in načrtov. Le redko se zgodi, da znanstveniki sodelujejo pri pripravi razvojnih načrtov delovnih organizacij, pa naj si bo to pri kratkoročnih, srednjeročnih ali dolgoročnih. Prav tako se redko zgodi, da bi se pogovorov o razvojnih usmeritvah in možnostih za razvoj nasploh udeležil tudi kdo od znanstvenikov, ki se s to ali ono vejo gospodarstva ukvarjajo. Seveda so tu tudi izjeme, kot je na primer metalurška stroka, kjer že leta dolgo pri vseh teh stvareh neposredno sodelujejo tudi znanstveniki.

Med vprašanji na predprazničnem razgovoru naših izvršnikov je bilo med drugim izpostavljeno tudi vprašanje zaposlovanja v znanstveno raziskovalnih organizacijah. Na eni strani je bilo namreč prisotno mnenje, da zaposlitev za določen čas bodočega strokovnjaka na nek način ovira oziroma mu jemlje voljo do dela, na drugi strani pa je bilo mnenje, da prav v tem primeru želijo ljudje pokazati vse kar zmorejo in znajo.

Po mnenju udeležencev razgovora smo pri nas pri širjenju raziskovalne vloge togli, predvsem pa je vse preveč razdrobljeno. Pogosto je bilo slišati tudi predloge o majhnih delovnih obratih, ki bi bili ob raziskovalni organizaciji in bi delali na osnovi izsledkov. Pri tem pa je pri nas problem malih proizvodnih organizacij, ki menda niso perspektivne in ne nazadnje se prav zaradi neskladij v teh razmišljanjih znajdejo v denarnih težavah.

In kje je v vsej tej verigi Univerza? Naj bi njene organizacije ne bile tiste, ki bi se v prvi vrsti ukvarjale s temeljnimi raziskavami, torej tistimi osnovnimi elementi, na katerih bi bilo nato mogoče graditi domačo tehnologijo, najti domače materiale, proizvode, ki bi zlahka našli pota na tuja tržišča?

Problem denarja se je pravzaprav vlekel ves čas razgovora. Tako je težko dobiti denar za inovacije. Banke sicer obljubljajo in ne nazadnje tudi reklamirajo inovacijske kredite, vendar so le redki, ki ustrezajo vsem pogojem, ki jih banka postavlja za priznanje dodelitev posojila.

Očitno je torej, da raziskovalne organizacije stojijo na eni strani, združeno delo pa na drugi in do zdaj ne prvi ne drugi še niso našli načina, da bi delali z roko v roki – za jutri. Povezava znanja s proizvodnjo je nujna, ki je ne smemo potiskati na stran in čakati, da se bo samo od sebe kaj razrešilo.

Ob tem je vprašanje, kakšno vlogo zdaj opravlja občinska raziskovalna skupnost. Tiste, za katero je bila ustanovljena, prav gotovo še ne. Je tudi zato še takšen razkorak med teorijo o vlogi znanja in prakso?

Raziskovalna skupnost bo torej morala zaživeti, zato jo imamo. Ob njej pa naj bi v občini ustanovili tudi posebni raziskovalni svet, ki naj bi povezoval raziskovalno dejavnost s proizvodnjo, delal pa naj bi pri našem IS. In seveda se bo njegovo delo povsem razlikovalo od nalog raziskovalne skupnosti.

Poleg povezave združenega dela in raziskovalne dejavnosti pa bi ta svet lahko veliko pripomogel tudi pri razvoju občine nasploh. K sodelovanju bi radi pritegnili tudi tiste znanstvenike, ki so sicer zaposleni v organizaciji, ki nima sedeža v naši občini, vendar pa v občini stanujejo. Načrti so torej konkretni, kakšen pa bo rezultat, bomo lahko povedali (in videli) kasneje.

Lov ni le šport

Naša občina je bogata z gozdovi, zato lov ni le na papirju, ampak takorekoč vsakdanjost. Še več. Odgovorno delo lovskih dručin je potrebno, saj se kmetje zelo pritožujejo nad škodo, ki jim jo na poljih naredijo gozdne živali oziroma divjad.

V svojih petletnih lovskogospodarskih načrtih je petnajst lovskih dručin naredilo natančen pregled svojih lovniških območij, predvidevale pa so tudi število divjadi, ki jo bodo morale odstreliti, da naravno ravnanje ne bi bilo porušeno. Pri ohranjanju naravnega bogastva je namreč naravno ravnanje več kot pomembno, saj skrb za divjad naravi marsikdaj prepreči, da bi zanj poskrbela sama, in kot pravijo lovci, živali povzročajo kmetom škodo v primerih, ko je to ravnanje porušeno.

Vendar lov v naši občini ne bi smel biti le stranska veja gospodarjenja, ampak bi se zaradi svojih možnosti lahko uvrstil med pomembne dejavnosti. Dejstvo je namreč, da lahko lov prinaša precej dohodka tako na podlagi izvoza divjadi kot tudi v obliki prispevkov, ki jih morajo tuji lovci plačati, če hočejo loviti v gozdovih naše domovine. Torej je to vir deviz, ki jih še kako potrebujemo.

Za odkup divjačine se zelo zanimajo nekatere naše trgovske organizacije, ki seveda to meso potem izvozijo. Člani našega izvršnega sveta so ob razpravi o lovstvu v naši občini predlagali, da naj bi lovci pripravili bolj podroben pregled, kaj lov za občino sploh pomeni. Tako naj bi dobili »na mizo« podatke o tem, kako donosna je ta panoga. Pri vsem tem pa je brez dvoma pomembno, da se lovske družine res zavzamejo za svoja območja, skrbijo za divjad in jo varujejo. Torej naj delajo tako, kot so zapisale v svojih načrtih in sporazumu o dodelitvi lovišč v nadaljnje upravljanje, ki ga mora potrditi tudi skupščina.